

1 2 SEPT 2019

14/4068

Fylkesmannen i Trøndelag

Tröndelagen fylhkenålma

Vår dato:

06.09.2019

Vår ref:

2018/10233

Deres dato:

Deres ref:

Rana kommune
Pb. 173
8601 MO I RANA

Saksbehandler:

Alf Einar Fornes

Klage over Rana kommunestyre sitt vedtak i sak 14/18 er delvis tatt til følge

Ved skriv dat. 26.04.2018 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet ble Fylkesmannen i Trøndelag oppnevnt som settefylkesmann i denne saken.

Fylkesmannen i Trøndelag har på bakgrunn av sakens dokumenter og foreliggende opplysninger fattet slikt

Vedtak:

Klage over Rana kommunestyre sitt vedtak i sak 14/18 er delvis tatt til følge.

Fylkesmannen godkjenner at løype nr. 4 videreføres som løype for rekreasjonskjøring, under forutsetning at dette skjer på samme vilkår som dagens «isfiskeløype» fram til 19.06.2021, da § 8 i gjeldende forskrift oppheves. Fylkesmannen stadfester øvrige deler av kommunestyrets vedtak i sak 14/18 og med de endringer som framgår av kommunestyrets vedtak i sak 106/18.

Fylkesmannen minner om at klageinstansens vedtak i klagesak ikke kan påklages, jf. fv. § 28, 3. ledd.

Sakens bakgrunn:

Rana kommunestyre vedtok i sak 14/18 forskrift for snøscooterløyper i kommunen. Innen klagefristens utløp ble kommunestyrets vedtak påklaget av; Naturvernforbundet i Rana og omegn, Snorre Petersen, Rana Turistforening og Mattilsynet. I mottatte klager gjøres rede for de anførsler som er begrunnelsen for klagen.

Kommunen la til grunn at samtlige som hadde påklaget kommunestyrets vedtak i sak 14/18 var å anse som klageberettiget og at klagen var framsatt innen klagefristen jf. fv. § 29.

Rana kommunestyret behandlet de innkomne klager i møte 15.11.2018 under sak 106/18. Ved kommunens klagebehandling ble klage fra Snorre Petersen for en del tatt til følge (gjaldt den del av

E-postadresse:
fmtlpost@fylkesmannen.no
Sikker melding:
www.fylkesmannen.no/melding

Postadresse:
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Besøksadresse:
Strandveien 38, Steinkjer
Prinsens gt. 1, Trondheim

Telefon: 74 16 80 00
www.fylkesmannen.no/tl
Org.nr. 974 763 350

klagen som angikk formelle feil ved saksbehandlingen vedr. løype nr. 1). Kommunestyret ba også administrasjonen korrigere formelle feil samt fremme ny korrigert trase for løype nr. 1. Klage fra Mattilsynet vedr. løype nr. 2, som en del av vedtatt løypenett (5 løyper), ble tatt til følge/opphevet. Klager vedr. løype nr. 3, 4 og 5 ble ikke tatt til følge og kommunestyret fastholdt sitt vedtak i sak 14/18 vedr. disse løypetraseer. Dvs. at kommunen, etter en konsekvensutredning, vil utrede trase for løype 1 på nytt, samt at løype nr. 2 utgår fra løypenettet for snøscooterkjøring.

Fylkesmannens vurdering:

Fylkesmannens myndighet som klageinstans framgår av fvl. § 34. Av 2. ledd følger at dersom klagen tas under behandling kan Fylkesmannen prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter. Dette innebærer at Fylkesmannen kan prøve om vedtaket er innholdsmessig lovlig, om det er truffet av rette myndighet og om det er blitt til på lovlig måte. Av 2. ledd 3. pkt. framgår at dersom klageinstansen er statlig, «skal det legges stor vekt på det kommunale selvstyre ved prøving av det frie skjønn». Likeså skal det av vedtaket framgå hvordan klageinstansen har vektlagt hensynet til det kommunale selvstyre.

Av Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag, jf. forskriftens § 4a, 8. ledd framgår at kommunestyrets vedtak om snøscooterløyper kan påklages til Fylkesmannen. Forvaltningsloven kap. VI gjelder, likevel slik at vedtaket bare kan påklages av grunneiere og rettighetshavere til eiendommer i løypenes influensområde. Likeså er organisasjoner hvis interesser blir berørt av snøscooterløypene er å anse som klageberettiget samt berørte statlige og regionale organer.

Fylkesmannen slutter seg til Rana kommune sin vurdering om at de som har påklaget kommunestyrets vedtak i sak 14/18 er å anse som klageberettiget, og at klagen er framsatt rettidig.

I Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag av 15.05.1988 med senere endringer, kan kommunestyret, eller annet folkevalgte organ, med hjemmel i forskriften § 4a, 1. ledd jf. 2. ledd fastsette snøscooterløyper for kjøring med snøscooter på vinterføre. Likeså framgår at det i forskrift skal gis bestemmelser om bruken av løypene, herunder om tillatt hastighet og kjøretider. Nevnte forskrift angir også krav til saksbehandlingen i forbindelse med utarbeidelse og vedtakelse av løypekart mv. Likeså hvilke hensyn som det skal legges vekt på ved fastsetting av løypene.

I kommunens saksframlegg for kommunestyret i forbindelse med behandlingen foreliggende klager gjøres, etter Fylkesmannen sin vurdering, godt rede for det lovmessige grunnlag for fastsetting av snøscooterløyper i kommunen, med tilhørende forskrifter. Det gjøres også rede for hvilke forhold som skal hensyntas ved fastsetting av løypenettet (hensynet til støy, friluftslivet, naturmangfold, bolig- og hytteområder, landskap, kulturminner og kulturmiljø, sikkerhet for de som kjører og andre). Fylkesmannen finner således å ville vise til kommunens saksutredning, vedr. det lovmessige grunnlag mv.

Fylkesmannen har konstatert at løype nr. 1, etter den kommunale klagebehandling foreløpig er tatt ut av det kommunale løypenettet fordi at foreslått løype vil gå i en litt annen trase enn den som lå til grunn i «høringsrunden». Den «nye» løypetrase vil således bli utredet på nytt og sendt på høring, som ledd i den ordinære saksbehandlingen. Fylkesmannen finner derfor ikke at det foreligger saklig grunn for å drøfte problematikken rundt denne traseen i forbindelse med klagebehandlingen. Det samme gjelder for løype nr. 2 som kommunen ved klagebehandlingen har vedtatt skal utgå fra løypenettet, etter klage fra Mattilsynet.

Kommunen har, etter Fylkesmannen sin vurdering, foretatt en helt konkret vurdering av de anførsler som er framført av klagerne og «kvittert ut» disse i saksframlegg for kommunestyret sak 106/18, på en saklig og betryggende måte. Blant annet er det vist til hvordan påberopte anførsler om støy, er vurdert i forhold til Miljødirektoratets veileder om støy av 10.01.2018 når det gjelder støy og planlegging av snøscooterløyper m.v.

Kommunen har også etter en konkret vurdering av klagen fastholdt av løypene benevnt 3, 4 og 5 skal omfattes av løypenettet for snøscooterkjøring. I saksframlegg for kommunestyret er, etter Fylkesmannen sin vurdering, gjort en grundig vurdering av de innkomne klager vedr. disse løypene. Kommunen har ikke funnet grunnlag for å ta klagen til følge for disse løypene.

Fylkesmannen har også konstatert at konsekvensene (jf. Konsekvensutredningen dat. 10.10.2015), av de løyper som er utredet/foreslått har vært en viktig del av kommunestyrets beslutningsgrunnlag og hvor de forskjellige hensyn som er gjort på bakgrunn av høringsuttalelser er avveid på en saklig og betryggende måte. Det er også registrert at de merknader/innspill som Fylkesmannen i Nordland har gitt uttrykk for i sin høringsuttalelse dat. 16.02.2018 i hovedsak er hensyntatt. Dette har også medført at Fylkesmannen i Nordland ikke har funnet å ville påklage Rana kommunestyre sitt vedtak i sak 14/18.

Løype nr. 3 (Østerdal – Kallvatnet – Kvefsendalsbukta) framgår av det denne løypa er akseptert av rein driftsnæringen, på bestemte vilkår. Blant annet at løypen skal stenges helt eller delvis dersom reinbeitedistriktet krever det. Dog skal løypen stenges senest 25. april. Etter kommunens vurdering vil løypa kunne etableres gjennom vedtatte avbøtende tiltak (maks fart på 30 km/t. Likeså at løypa i hovedsak vil bli brukt av isfiskere. Fylkesmannen i Trøndelag finner ikke grunn for å ha en annen oppfatning enn det som kommunen selv gir uttrykk for, og finner derfor ikke grunnlag for å ta mottatte klager til følge for løype nr. 3. Fylkesmannen viser også til fvl. § 34, 2. ledd 3. pkt. hvor det framgår at der statlig organ er klageinstans for vedtak truffet a kommune, «skal klageinstansen legge stor vekt på hensynet til det kommunale selvstyre ved prøving av det frie skjønn». Kommunens vedtak om å etablere løype nr. 3 hører til kommunens frie skjønn og kommunen har, etter Fylkesmannens vurdering, holdt seg innenfor rammene for dette.

Løype nr. 4 (Andfjell – Virvassdammen) vil etter det opplyste «videreføres som fiskeløype med de vilkårene som gjelder for løypa pr. i dag». Fylkesmannen legger, ut fra ovenstående, til grunn at for denne løypa, som er etablert i samsvar med gjeldende forskrift § 8, (som oppheves med virkning fra 19.06.2021) ikke vil skje noen endring m.h.t. omfanget og adgangen til kjøring med snøscooter fram til 19.06.2021.

Området er registrert som leveområde for fjellrev og flere rødlistearter og det er gjort flere registreringer av arter i området som er unntatt offentlighet. Området er også svært viktig av hensyn til friluftsliv og naturmangfoldet, jf. foreliggende «Konsekvensutredning». Området er et av de få som har store sammenhengende inngrepsfrie areal.

Av Forskrift om bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vann framgår av merknadene til forskriften § 4a blant annet følgende på s. 10:

«Det er særlig friluftslivet som risikerer å bli skadelidende ved etablering av snøscooterløyper, ikke minst som følge av eventuell ulovlig kjøring ved utspring i løypene. Hensynet til friluftslivet står derfor i en særstilling. Kommunen bør ikke legge snøscooterløyper i blant annet svært viktig friluftsområder, jf. Miljødirektoratets håndbok M98-2013».

Aktuelle trase for løype nr. 4 er registrert som svært viktig friluftsområde (registrert med høyeste verdi A) og etablering av permanent rekreasjonsløype vil derfor ikke være i samsvar med ovennevnte.

Det er også konstatert at området er registrert leveområde for fjellrev og flere rødlistearter, samt gjort registreringer av arter som er unntatt offentlighet.

Under henvisning til ovenstående finner ikke Fylkesmannen å ville godkjenne at det blir etablert en permanent snøscooterløype etter nevnte trase. Det forhold at løypen allerede er godkjent som «isfiskeløype» og vil kunne videreføres som dette fram til 19.06.2021 gjør at Fylkesmannen godkjenner at løype nr. 4 godkjennes som rekreasjonsløype fram til nevnte tidspunkt, når dette skjer på samme vilkår som for gjeldende «isfiskeløype».

Fylkesmannen finner å ville anføre at det er lagt stor vekt på det kommunale selvstyre, i samsvar med fvl. § 3, 2. ledd 3. pkt. men ikke har funnet å ville tillegge dette avgjørende vekt når det gjelder løype nr. 4. Etter Fylkesmannen sin vurdering har ikke kommunen i tilstrekkelig grad lagt vekt på hensynet til friluftslivet i et svært viktig område mv.

Løype nr. 5 er påklaget av Naturvernforbundet for Rana og omegn samt Rana Turistforening. Her anføres fra klagerne at løypa vil ha store negative virkninger for friluftsliv, fjellrev, reindrift og naturmangfold. Kommunen gjør også her rede for eventuelle negative virkninger ved etablering av løype nr. 5, jf. saksframlegg for kommunestyre sak 106/18. Etter kommunens samlede vurdering vil det ha liten negativ konsekvens med etablering av løype nr. 5, ut fra vedtatte avbøtende tiltak. Fylkesmannen i Trøndelag er enig i kommunens vurdering og legger til grunn at vedtak om å godkjenne angjeldende trase, ligger innenfor kommunens handlingsrom (kommunens frie skjønn). Fylkesmannen finner også i den sammenheng til fvl. § 34, 2. ledd 3. pkt. hvor det framgår at der statlig organ er klageinstans skal klageinstansen legge «stor vekt på hensynet til det kommunale selvstyre ved prøving av det frie skjønn». Fylkesmannen i Trøndelag har for øvrig også registrert at Fylkesmannen i Nordland ikke har funnet grunnlag for å påklage kommunestyret sitt vedtak i sak 14/18.

Sammendrag:

Under henvisning til ovenstående finner Fylkesmannen i Trøndelag delvis å ta klage til følge. Dvs. at Fylkesmannen finner å ville godkjenne løype nr. 4 som rekreasjonsløype fram til 19.06.2021. Fylkesmannen stadfester øvrige deler av kommunestyrets vedtak i sak 14/18 med senere endringer i sak 106/18.

Det forhold at løype nr. 1, inntil videre, er tatt ut av løypenettet, samt løype nr. 2 helt er tatt ut av løypenettet ved kommunestyrets vedtak i sak 106/18 bør innebære at vedtatt forskrift om bruk av løypenettet blir endret tilsvarende. Dette vurderes imidlertid som «glipp» fra kommunens side og blir opprettet av kommunen.

Fylkesmannen beklager at det har tatt lengre tid enn ønskelig med behandlingen av mottatt klage.

Med hilsen

Anne Sundet Tangen
(e.f.)
seksjonsleder
Klima og miljø i plan

Alf Einar Fornes
rådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Naturvernforbundet i Rana og omegn
v/Tage Vedal
Snorre Petersen
Mattilsynet
Rana turistforening
Fylkesmannen i Nordland

Nordmarkveien 4

Ole Tobias Olsens gt. 5

Felles postmottak Postboks 383

Postboks 1254

Postboks 1405

8642 FINNEIDFJORD

8622 MO I RANA

2381 BRUMUNDDAL

8602 MO I RANA

8002 BODØ